

**FIRAT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Fırat Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Fırat Üniversitesinde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim; bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
 - b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
 - c) Anabilim dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinde enstitüler için belirlenen anabilim dallarını,
 - ç) Anabilim dalı başkanı: İlgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanını,
 - d) Anabilim dalı kurulu: Enstitülerde bulunan anabilim dallarındaki bütün öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
 - e) Azami süre: Tezli yüksek öğreniminde altı yarıyıl, tezsiz de üç yarıyıl ve doktora öğreniminde yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise on dört yarıyıllık süreyi,
 - f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, seminer ve tez çalışması sürecinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
 - g) Doktora yeterlik komitesi: Doktora yeterlik sınavlarını düzenleyen ve yürüten komiteyi,
 - ğ) Enstitü: Fırat Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
 - h) Enstitü kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
 - ı) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve Enstitü Kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
 - i) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
 - j) Lisansüstü öğretim programı: Tezli/tezsiz yüksek lisans ile doktora ve sanatta yeterlik programlarını,
 - k) Lisansüstü ikinci öğretim programı: Mesai saatleri dışında yürütülen öğretim programını,
 - l) Program koordinatörü: Anabilim dalı altında lisansüstü eğitim veren program başkanlarını,
 - m) Program yürütme kurulu: Anabilim dalı altında ilgili programdaki bütün öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
 - n) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
 - o) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
 - ö) Uzaktan eğitim programı: Bilişim teknolojileri destekli gerçekleştirilen lisansüstü eğitim programını,
 - p) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programların Açılması

Genel esaslar

MADDE 5 – (Değişik:RG-14/4/2025-32870)

(1) Lisansüstü programlar, tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ile sanatta yeterlik programlarıdır.

Programların açılması

MADDE 6 – (1) Enstitüler, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen dallarda lisansüstü öğretim programlarını düzenleyip yürütürler. Bu öğretim programları, enstitü kurulu ve Senatóda görüşölüp kabul edildikten ve Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra uygulanır. Enstitüler, Rektörün onayını alarak, yurt içi ve yurt dışında, diğér yükseköğretim, araştırma kurum ve kuruluşlarıyla işbirliğine ve ortak program yürütmeye karar verebilirler.

(2) Enstitü kurulunun önerisi, Senato onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu enstitü anabilim dalı başkanı, enstitü yönetim kurulu tarafından üç yıl süre ile atanır.

(3) Farklı iki fakültede aynı isimli iki bölümün bulunması halinde; bu iki bölüm, enstitüde tek bir anabilim dalı olarak temsil edilir ve bu anabilim dalında lisansüstü programlar yürütölür. Bu iki bölümdeki tüm öğretim üyeleri enstitünün ilgili anabilim dalı kurulunu oluşturur.

(4) Lisansüstü program, anabilim dalıyla aynı adı taşır. Ancak, Senato önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile bir enstitü anabilim dalında, o enstitü anabilim dalından farklı adlar taşıyan lisansüstü programlar da açılabilir. Lisansüstü programdaki bütün öğretim üyeleri program yürütme kurulunu oluşturur. Program yürütme kurulu kararları enstitü onayına sunulur. Programın yürütölmesiyle ilgili diğér esaslar Senato tarafından belirlenir.

(5) Yükseköğretim Kurulu kararıyla lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabilceğı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğér hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Yükseköğretim Kurulu tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programları rektörlüğün bulunduğı il dışında sürdürölmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değérlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından, bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Tezli yüksek lisans programında, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden ve diğér yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden ders seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütölülebilir.

(5) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapılabilir.

(6) Programın yürütölmesi ve programlar arasında geçişlerle ilgili diğér hükümler Senato tarafından belirlenir.

Başvuru ve kabul

MADDE 8 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu programın puan türünde ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak başvuru için gereken puan türü, bilimsel değérlendirme ve/veya mülakat sonucu gibi öğrenci kabulüne dair hususlar Senato tarafından belirlenir.

(2) Güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulüne dair hususlar Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 9 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Senatonun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması ve tez konusu

MADDE 10 – (Değişik:RG-14/4/2025-32870)

(1) Tezli yüksek lisans programında, ilgili anabilim dalı başkanlığı her bir öğrenci için Üniversite kadrosunda tam zamanlı çalışan bir öğretim üyesini tez danışmanı olarak en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusunu ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitü yönetim kuruluna önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tez jürisinin oluşturulması, tezin hazırlanması, sunumu, sınavı ve teze ilişkin uygulanacak diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Tezin başarısız bulunması

MADDE 12 – (1) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(2) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, gerekli koşulları yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 13 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve Senato tarafından belirlenen diğer koşulları da sağlayan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir.

(2) Gerekli koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde programla ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 14 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul koşulları ve uygulama ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 15 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 16 – (Değişik:RG-14/4/2025-32870)

(1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapmak üzere, Üniversitenin kadrolu öğretim üyesini veya Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip Üniversitede ders veren bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Diploma

MADDE 17 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Senato tarafından belirlenen gerekli şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 18 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir ulusal krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki ulusal kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Başvuru ve kabul

MADDE 19 – (1) Doktora programına başvurabilmek için adayların;

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları, başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına ve yabancı dil sınavlarından en az 55 puana sahip olmaları gerekir. Bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato karar verir.

b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp bilimlerindeki doktora programlarına tıp fakültesi mezunlarının başvurularında ALES puanı yerine TUS puanı da kullanılabilir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması ve başvurduğu programın puan türünde en az 80 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Doktora programlarına öğrenci kabulünde, temel tıp puanı veya ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da istenebilir. Başvuru için adayların sağlaması gereken diğer hususlar ve belgeler Senato tarafından belirlenir.

(3) Güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde aranacak koşullar ve değerlendirmeye dair diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 20 – (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlayanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını azami süre sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 21 – (1) (Değişik:RG-14/4/2025-32870) Enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu/program koordinatörlüğü, her öğrenci için bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusunu ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitü yönetim kuruluna önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirlediği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(4) Danışmanda aranan nitelikler ve atanması ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yeterlik sınavı

MADDE 22 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(4) Yeterlik sınav jürisi, yeterlik komitesi tarafından belirlenir, enstitü onayı ile kesinleşir.

(5) Sınav jürisinin oluşturulması, yeterlik sınavının yürütülmesi ve değerlendirmesi konularında Senato esaslarına göre işlem yapılır.

(6) Yeterlik sınavında iki kez başarısız olan öğrencinin doktora programıyla ilişkisi kesilir.

(7) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek bu dersleri başarmak zorundadır.

(8) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Geçiş şartları Senato tarafından belirlenir.

Tez izleme komitesi

MADDE 23 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanı ile enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır.

(3) Tez izleme komitesi üyelerinde aynı yöntemle değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 24 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez

izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Tez önerisi ikinci kez reddedilen öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için tez çalışması süresince en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(5) Tez izleme komitesi, yılda en az iki kez toplanarak öğrencinin teziyle ilgili sunduğu yazılı raporu görüşür, başarılı veya başarısız olarak değerlendirir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 25 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin hazırlanması, sunulması, tez jürisinin oluşturulması ve tez sınavı Senatonun belirlediği esaslara göre yürütülür.

(3) Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada başarısız bulunan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(5) Tezde başarılı olamayan öğrencilere, Senato tarafından belirlenen şartları yerine getirmek kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 26 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezi enstitüye teslim edilen öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde programla ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 27 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir programdır.

(2) Sanatta yeterlik programı, uygulamalar, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar ile bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir ulusal kredi ve en az yedi ders olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Sanatta yeterlik programlarında, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden ders seçilebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 28 – (1) Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı, yabancı dil puanı, lisans mezuniyet not ortalamaları, yüksek lisans not ortalaması ve mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu ile referans mektubu, kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer kabul koşulları Senato tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 29 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, yüksek lisans derecesi ile

kabul edilenler için her dönem kayıt yaptıırıp yaptıımadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Senatonun öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 30 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu/program yürütme kurulu her öğrenci için bir danışmanını ve öğrenciyle birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir. Bu öneri enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, danışmanın başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Danışman niteliği ve danışmanlık ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 31 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin hazırlanması, sunulması, tez jürisinin oluşturulması ve tez sınavı Senatonun belirlediği esaslara göre yürütülür.

(3) Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programla ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasından başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 29 uncu maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 32 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, Senato tarafından belirlenen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde programla ilişkisi kesilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Öğrenci kontenjanları ve başvuru

MADDE 33 – (1) Lisansüstü programların kontenjanları, ilgili program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(2) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği Senato tarafından belirlenir.

(3) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye

Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yapılamaz ve devam edilemez.

Giriş sınavları

MADDE 34 – (1) Sınav jürilerine ilişkin işlemler enstitü yönetim kurulunca belirlenir, enstitü müdürü tarafından yürütülür ve denetlenir. Sınav jürilerinin oluşturulması ve bilimsel değerlendirmede takip edilecek usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü öğretime kabul

MADDE 35 – (1) Lisansüstü öğretime kabul edileceklerin listeleri enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Adayların kayıt işlemleri ve gerekli belgeler Senato tarafından belirlenir.

Programlar ve ders kayıtları

MADDE 36 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamalarıdır. Bu öğretim planları Senato tarafından kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır.

Lisansüstü programlarda okutulacak derslerin belirlenmesi

MADDE 37 – (1) Lisansüstü programlarda okutulacak derslerin belirlenmesi ve ilgili lisansüstü öğretim planına dâhil edilmesi, anabilim dalı kurulu/program yürütme kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun onayından sonra Senato kararı ile kesinleşir. Bir dersin uzaktan eğitim yoluyla verilebilmesine de aynı yolla karar verilir.

(2) Bir yarıyılda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisiyle enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte danışmanı karar verir.

(4) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(5) Öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları Senato tarafından belirlenebilir.

(6) Öğrenci kayıt yenilemediği dönemlerde öğrencilik haklarından faydalanamaz.

(7) Lisansüstü programlarda, ders kayıtları ve uzmanlık alanı ders(ler)inin açılması ve yürütülmesi ile ilgili diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 38 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlara bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili alınacak dersler, devam, sınavlar, ders notları, başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Bu süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(4) Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 39 – (Değişik:RG-14/4/2025-32870)

(1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu en fazla iki dersin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından kabul edilir.

(2) Özel öğrenci kontenjanları ve kabulünde, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabulü

MADDE 40 – (1) Yükseköğretim kurumu içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yoluyla kabul edilme koşulları Senato tarafından belirlenir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuat hükümleri ile Senato ve enstitü kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 42 – (1) 1/4/2013 tarihli ve 28605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğı yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiğı tarihten itibaren başlatılır.

(2) Bu Yönetmeliğın yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 33 üncü maddenin dördüncü fıkrası uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.

	Yönetmeliğın Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	8/10/2017	30204
	Yönetmelikte Değışiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	14/4/2025	32870